

**VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO
MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2015 M. KOVO 31 D. ĮSAKYMO NR. A1-186 „DĖL
EKSPORTUOJAMŲ AR REEKSPORTUOJAMŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ PRODUKTŲ
IR KITŲ OBJEKTŲ KROVINIŲ FITOSANITARINĖS RIZIKOS BEI ŪKIO
SUBJEKTŲ, VYKDanČIŲ KROVINIŲ EKSPORTĄ IR REEKSPORTĄ,
PATIKIMUMO RIZIKOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2019 m. balandžio 4 d. Nr. A1-210
Vilnius

1. Pakeičiu Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2015 m. kovo 31 d. įsakymą Nr. A1-186 „Dėl Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių fitosanitarinės rizikos bei ūkio subjektų, vykdančių krovinių eksportą ir reeksportą, patikimumo rizikos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

**„VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL EKSPORTUOJAMŲ AR REEKSPORTUOJAMŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ
PRODUKTŲ IR KITŲ OBJEKTŲ KROVINIŲ (SIUNTŲ) FITOSANITARINĖS RIZIKOS
VERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi, tvirtinu Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).“

2. Įpareigoju Bendrųjų reikalų skyriaus darbuotoją, atsakingą už šio įsakymo registravimą, supažindinti su šiuo įsakymu Fitosanitarijos skyriaus, Pasienio kontrolės koordinavimo skyriaus, regioninių skyrių, Klaipėdos jūrų uosto pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos posto (skyriaus) ir Kauno oro uosto pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos posto (skyriaus) vadovus ir darbuotojus, nepriklausančius jokiai padaliniui.

3. N u s t a t a u , kad šis įsakymas įsigalioja 2019 m. balandžio 4 d.

Direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Rasa Rimkutė

PATVIRTINTA
Valstybinės augalininkystės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2015 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. A1-186
(Valstybinės augalininkystės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2019 m. balandžio 4 d. įsakymo Nr. A1-210
redakcija)

EKSPORTUOJAMŲ AR REEKSPORTUOJAMŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ PRODUKTŲ IR KITŲ OBJEKTŲ KROVINIŲ (SIUNTŲ) FITOSANITARINĖS RIZIKOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato tvarką, pagal kurią Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistai vertina ūkio subjektų išvežamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių (toliau – augalinės kilmės kroviniai (siuntos)) fitosanitarinę riziką.

2. Augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimas atliekamas siekiant nustatyti eksportuojamų ar reeksportuojamų augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinio tikrinimo dažnį.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI

3. Pagrindiniai šiame tvarkos apraše vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Augalininkystės tarnyba** – Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **Darbuotojai** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistai, vyresnieji specialistai, vyriausieji specialistai arba vedėjai.

3.3. **FRIS** – Fitosanitarinio registro informacinė sistema.

3.4. **Kroviny** (**siunta**) – augalų, augalinių produktų ir kitų su jais susijusių objektų kiekis, kilęs iš tos pačios teritorijos arba valstybės, kuris gabenamas iš vienos valstybės į kitą ta pačia transporto priemone ir, esant poreikiui, lydimas vieno fitosanitarinio sertifikato. Kroviny (siunta) gali būti sudarytas iš vienos ar daugiau prekių rūšių partijų.

4. Kitos šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme.

III SKYRIUS
EKSPORTUOJAMŲ AR REEKSPORTUOJAMŲ AUGALINĖS KILMĖS KROVINIŲ
(SIUNTŲ) FITOSANITARINĖS RIZIKOS VERTINIMAS IR FITOSANITARINĖS
RIZIKOS GRUPĖS

5. Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinę riziką vertina Augalininkystės tarnybos Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Panevėžio, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus regioninių skyrių, Klaipėdos jūrų uosto pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos posto (skyriaus) ir Kauno oro uosto pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos posto (skyriaus) (toliau – struktūrinis padalinys) darbuotojai. Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimą koordinuoja struktūrinio padalinio vedėjas.

6. Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinė rizika vertinama kaskart, kai ūkio subjektas pateikia prašymą išduoti fitosanitarinį sertifikatą.

7. Augalinės kilmės krovinio (siuntos) fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinyje (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams) ir fitosanitarinės rizikos vertinimas neatliekamas tais atvejais, kai:

7.1. ūkio subjekto prašyme išduoti fitosanitarinį sertifikatą pateikiama neišsami arba klaidinga informacija;

7.2. ūkio subjektas, teikdamas prašymą išduoti fitosanitarinį sertifikatą, nepateikia kitų krovinio (siuntos) fitosanitariniam sertifikavimui pagal importuojančios šalies keliamus fitosanitarinius reikalavimus reikalingų pateikti, dokumentų ar jų kopijų (pavyzdžiui, krovinių važtaraščių, fitosanitarinių eksporto sertifikatų ar kt.);

7.3. ūkio subjekto pateiktame prašyme išduoti fitosanitarinį sertifikatą nurodyti augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai, kuriuos draudžiama įvežti į importuojančią šalį.

8. Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinė rizika vertinama pagal šiuos kriterijus:

8.1. augalų, augalinių produktų ir kitų objektų grupė;

8.2. skirtingų kenksmingųjų organizmų skaičius eksportuojamame ar reeksportuojamame augalinės kilmės krovinyje (siuntoje) pagal importuojančios šalies keliamus fitosanitarinius reikalavimus;

8.3. importuojančios šalies nacionalinės augalų apsaugos organizacijos elektroniniu paštu arba oficialiu raštu gautų pranešimų dėl eksportuojamuose ar reeksportuojamuose konkrečiuose augaluose, augaliniuose produktuose ir kituose objektuose (atsižvelgiant ir į konkrečią kilmės šalį) aptiktų kenksmingųjų organizmų skaičius. Pranešimas galioja 3 mėnesius nuo jo gavimo dienos. Tuo

atveju, jei pirmiausiai gaunamas pranešimas elektroniniu paštu, o vėliau toks pat pranešimas gaunamas oficialiu raštu, pranešimo galiojimas skaičiuojamas nuo pirmojo pranešimo gavimo datos.

9. Atliekant eksportuojamų ar reeksportuojamų augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimą, FRIS užpildoma išvada dėl eksportuojamų ar reeksportuojamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimo (priedas) (toliau – išvada).

10. Pildant išvadą:

10.1. nurodomas struktūrinio padalinio pavadinimas;

10.2. įrašoma išvados surašymo data, numeris ir surašymo vieta;

10.3. įrašomas pateikusio prašymą išduoti fitosanitarinį sertifikatą fizinio asmens vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas;

10.4. nurodomas prašymo išduoti fitosanitarinį sertifikatą registravimo pagal Augalininkystės tarnybos dokumentacijos planą numeris;

10.5. išvados lentelėje pažymimi atitinkami eksportuojamo ar reeksportuojamo augalinės kilmės krovinio (siuntos) fitosanitarinės rizikos vertinimo kriterijai, kurie įvertinami balais. Išvados lentelės pabaigoje sumuojamos balų vertės, t. y. pateikiama bendra balų suma.

11. Įvertinus eksportuojamo ar reeksportuojamo augalinės kilmės krovinio (siuntos) fitosanitarinę riziką, augalinės kilmės kroviny (siunta) yra priskiriamas vienai iš šių fitosanitarinės rizikos grupių:

11.1. mažos fitosanitarinės rizikos grupei – kai balų suma yra ne didesnė kaip 4 balai;

11.2. vidutinės fitosanitarinės rizikos grupei – kai balų suma yra 5–6 balai;

11.3. didelės fitosanitarinės rizikos grupei – kai balų suma yra 7 ir daugiau balų.

12. Išvada kartu su ūkio subjekto pateiktu prašymu išduoti fitosanitarinį sertifikatą bei kitais kartu su prašymu pateiktais dokumentais saugomi FRIS.

IV SKYRIUS

EKSPORTUOJAMŲ AR REEKSPORTUOJAMŲ AUGALINĖS KILMĖS KROVINIŲ (SIUNTŲ) FITOSANITARINIAI TIKRINIMAI

13. Iš eilės trijų eksportuojamų ar reeksportuojamų augalinės kilmės krovinių (siuntų) fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad kroviny (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams) struktūriniam padaliniui priskirtoje priežiūros teritorijoje atliekamas, kai:

13.1. ūkio subjektas Augalininkystės tarnybos struktūriniam padaliniui pirmą kartą teikia prašymą išduoti fitosanitarinį sertifikatą;

13.2. buvo nustatyta, kad ūkio subjektas po atlikto augalinės kilmės krovinio (siuntos) sertifikavimo neužtikrino jo atitikties krovinio (siuntos) aprašymui, nurodytam Augalininkystės tarnybos išduotame fitosanitariniame eksporto sertifikate ar fitosanitariniame reeksporto sertifikate. Tokiu atveju atliekamas tik šio ūkio subjekto trijų iš eilės augalinės kilmės krovinijų (siuntų) fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinys (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams);

13.3. ūkio subjekto numatytuose eksportuoti ar reeksportuoti augaluose, augaliniuose produktuose ir kituose objektuose fitosanitarinio tikrinimo metu buvo nustatyta kenksmingųjų organizmų arba, ūkio subjektui išvežus augalinės kilmės krovinį (siuntą), importuojančioje šalyje buvo nustatyti kenksmingųjų organizmų. Tokiu atveju atliekami šie veiksmai:

13.3.1. prašymą gavusiame ir (arba) išdavusiame fitosanitarinį sertifikatą struktūriniame padalinyje tikrinami trys iš eilės ūkio subjekto, kurio augaluose, augaliniuose produktuose ir kituose objektuose fitosanitarinio tikrinimo metu buvo nustatyta kenksmingųjų organizmų arba, jam išvežus augalinės kilmės krovinį (siuntą), importuojančioje šalyje buvo nustatyta kenksmingųjų organizmų, tos pačios kilmės šalies bei rūšies augalinės kilmės kroviniai (siuntos);

13.3.2. tikrinami kitų ūkio subjektų kiekvienam struktūriniam padaliniui pateiktuose prašymuose nurodyti tos pačios kilmės šalies bei rūšies augalinės kilmės trys pirmi iš eilės kroviniai (siuntos), laikantis tvarkos aprašo 8.3 papunktyje nurodyto pranešimo taikymo termino;

13.4. ūkio subjektas pažeidė kitus fitosanitarinę kontrolę reglamentuojančius teisės aktus. Tokiu atveju atliekamas tik šio ūkio subjekto trijų iš eilės augalinės kilmės krovinijų (siuntų) fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinys (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams).

14. Nustačius, kad ūkio subjekto eksportuojamas ar reeksportuojamas augalinės kilmės krovinys (siunta) priklauso:

14.1. mažos fitosanitarinės rizikos grupei – fitosanitarinis sertifikatas arba fitosanitarinis reeksporto sertifikatas išduodamas patikrinus pateiktus dokumentus;

14.2. vidutinės fitosanitarinės rizikos grupei – fitosanitarinis sertifikatas arba fitosanitarinis reeksporto sertifikatas išduodamas patikrinus pateiktus dokumentus ir atlikus kas dešimto eksportuojamo ar reeksportuojamo augalinės kilmės krovinio (siuntos) fitosanitarinį tikrinimą (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinys (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams);

14.3. didelės fitosanitarinės rizikos grupei – fitosanitarinis sertifikatas arba fitosanitarinis reeksporto sertifikatas išduodamas patikrinus pateiktus dokumentus ir atlikus kiekvieno eksportuojamo ar reeksportuojamo augalinės kilmės krovinio (siuntos) fitosanitarinį tikrinimą

(tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinys (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams).

15. Didelės fitosanitarinės rizikos grupei ar vidutinės fitosanitarinės rizikos grupei priklausantiems augalinės kilmės kroviniams (siuntoms) fitosanitarinis sertifikatas arba reeksporto sertifikatas išduodamas pateiktų dokumentų pagrindu, kai:

15.1. ūkio subjekto prašyme išduoti fitosanitarinį sertifikatą nurodytų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kilmės šalis yra Lietuvos Respublika, o fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams) buvo atliktas augalų, augalinių produktų ir kitų objektų auginimo ar gamybos vietoje, ir šio tikrinimo metu nebuvo nustatyta kenksmingųjų organizmų. FRIS nurodomas tikrintų auginimo ar gamybos vietoje augalų, augalinių produktų ir kitų objektų patikrinimo akto numeris bei tikrinimo pabaigos laikas;

15.2. ūkio subjekto eksportuojami ar reeksportuojami tos pačios rūšies augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai buvo užauginti ar pagaminti toje šalyje, iš kurios buvo kilęs augalinės kilmės krovinys (siunta), kurio paskutinis fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinys (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams) buvo atliktas ne vėliau kaip prieš 20 kalendorinių dienų ir jo metu kenksmingųjų organizmų nebuvo nustatyta. FRIS nurodomas tos pačios rūšies augalų, augalinių produktų ir kitų objektų patikrinimo akto numeris bei tikrinimo pabaigos laikas.

16. Tvarkos aprašo 15 punktą netaikomas, kai yra gauti du ir daugiau pranešimų apie aptiktus kenksminguosius organizmus konkrečios kilmės augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kroviniuose (siuntose).

17. Tuo atveju, jei toje pačioje transporto priemonėje gabenamas daugiau nei vienas krovinys (siunta), įvertinus ir nustačius, kad bent vienas eksportuojamas ar reeksportuojamas augalinės kilmės krovinys (siunta) priklauso:

17.1. vidutinės fitosanitarinės rizikos grupei, – atliekamas visų ta pačia transporto priemone gabenamų krovinių (siuntų) fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinys (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams) tvarkos aprašo 14.2 papunktyje nustatyta tvarka;

17.2. didelės fitosanitarinės rizikos grupei, – atliekamas visų ta pačia transporto priemone gabenamų krovinių (siuntų) fitosanitarinis tikrinimas (tapatumo tikrinimas, vizuali apžiūra, esant įtarimui, kad krovinys (siunta) užkrėstas kenksmingaisiais organizmais, – mėginių paėmimas laboratoriniams tyrimams) tvarkos aprašo 14.3 papunktyje nustatyta tvarka.

18. Duomenys apie atliktą krovinio (siuntos) tikrinimą (-us) suvedami į FRIS, nurodant patikrinimo akto numerį bei tikrinimo pabaigos laiką.

19. Atlikus tikrinimus pagal tvarkos aprašo 17.1 ir 17.2 papunkčius, kitų tam pačiam ūkio subjektui priklausančių krovinių (siuntų) tikrinimai atliekami, atsižvelgiant į vėliausiai surašytą ir suvestą FRIS patikrinimo aktą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Asmenys, pažeidę šio aprašo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Eksportuojamų ar reeksportuojamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimo tvarkos aprašo priedas

(Išvados dėl eksportuojamų ar reeksportuojamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių (siuntų) fitosanitarinės rizikos vertinimo forma)

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

_____ (struktūrinio padalinio pavadinimas)

**IŠVADA
DĖL EKSPORTUOJAMŲ AR REEKSPORTUOJAMŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ
PRODUKTŲ IR KITŲ OBJEKTŲ KROVINIŲ (SIUNTŲ) FITOSANITARINĖS RIZIKOS
VERTINIMO**

_____ Nr. _____

(data)

_____ (vieta)

_____ (fizinio asmens vardas ir pavardė / juridinio asmens pavadinimas)

Prašymo išduoti fitosanitarinį sertifikatą registravimo numeris _____

Eil. Nr.	Fitosanitarinės rizikos vertinimo kriterijus	1 balas	2 balai	3 balai
1.	Augalų, augalinių produktų ir kitų objektų grupė:			
1.1.	sodinamoji medžiaga (augalai, skirti sodinti)			x
1.2.	vazoniniai augalai (kambario augalai), skintos gėlės			x
1.3.	bulvės			x
1.4.	kitos daržovės, vaisiai		x	
1.5.	grūdai, sėklos, stiebagumbiai, gumbasvogūniai, gumbai ir kt.		x	
1.6.	apvali mediena su žieve		x	
1.7.	kiti	x		
2.	Kiek skirtingų kenksmingųjų organizmų galima nustatyti eksportuojamame ar reeksportuojamame augalinės kilmės krovinyje (siuntoje):			
2.1.	iki trijų rūšių kenksmingųjų organizmų	x		
2.2.	keturių–aštuonių rūšių kenksmingųjų organizmų		x	
2.3.	devynių ir daugiau rūšių kenksmingųjų organizmų			x
3.	Importuojančios šalies nacionalinės augalų apsaugos organizacijos pranešimų dėl eksportuojamuose ar reeksportuojamuose augaluose, augaliniuose produktuose ir kituose objektuose aptiktų kenksmingųjų organizmų skaičius:			
3.1.	gautas 1 pranešimas	x		
3.2.	gauti 2 pranešimai		x	
3.3.	gauta daugiau nei 2 pranešimai			x
Bendra balų suma				

Eksportuojamo ar reeksportuojamo augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinio (siuntos) fitosanitarinė rizika priklauso:

- mažos fitosanitarinės rizikos grupei (ne daugiau kaip 4 balai);
- vidutinės fitosanitarinės rizikos grupei (5–6 balai);
- didelės fitosanitarinės rizikos grupei (7 ir daugiau balų).

Fitosanitarinės rizikos vertinimą atliko _____
(pareigos, vardas ir pavardė)